

Notat til orientering af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg om rapport om kortlægning af jordforurening i børneinstitutioner.

Som opfølgning på ændring af jordforureningsloven skrev den tidligere miljøminister i august 2006, til samtlige kommuner og gjorde opmærksom på forurenede jord i børneinstitutioner og kommunernes mulighed for at gribe ind. Ministeren bad i den sammenhæng kommunerne om at udfylde et spørgeskema og sende dette til Miljøstyrelsen.

Ministeren fremlagde i januar 2007 resultatet af spørgeskemaundersøgelsen til kommuner, som blev suppleret med oplysninger fra regionerne, for FMPU.

I februar 2007 skrev ministeren til alle kommuner og opfordrer de kommuner, der ikke allerede systematisk havde undersøgt om deres børneinstitutioner var lettere forurenede, til at gøre dette. Ministeren skrev også til regionerne og opfordrede dem til – i det omfang det var praktisk muligt – at prioritere regionernes kortlægningsindsats i forhold til børneinstitutioner, så der kunne skabes et samlet overblik.

I juli 2007 sendte Miljøstyrelsen vejledning om områdeklassificering og web-pjece, der kunne bruges som informationsmateriale, til kommunerne.

I December 2007 offentliggjorde Guldborgsund kommune en rapport om screening af kommunes børneinstitutioner for forurening af overfladejord.

Dette førte til, at DR i udsendelsen 21-Søndag tog temaet jordforurening i børneinstitutioner og Guldborgsundundersøgelsen op. I de første undersøgelser fra Guldborgsund blev der konstateret forurening over afskæringskriteriet på 5 ud af 36 institutioner. Ved nærmere undersøgelser har det siden hen vist sig, at der kun er fundet en sådan forurening på 2 af de 5 institutioner. Ved de to institutioner, er der tale om forurening på et relativt lille areal i hver børneinstitution ca. 100 m².

På baggrund af resultaterne fra Guldborgsundundersøgelserne, besluttede miljøministeren i slutningen af januar 2008, at fremrykke en planlagt undersøgelse af kommunernes og regionernes indsats overfor jordforurening i børneinstitutioner. Formålet med undersøgelsen har været at klarlægge regionernes og kommunernes indsats i forhold til forurenede og lettere forurenede jord i børneinstitutioner, herunder at redegøre for den kommende indsats på området.

Resultatet af denne undersøgelse foreligger nu i rapport om "kortlægning af jordforurening i børneinstitutioner".

I forbindelse med undersøgelsen er der sendt et spørgeskema til kommunerne og et til regionerne. Samtlige kommuner og regioner har besvaret spørgeskemaet. De indsamlede data danner således

et godt grundlag for vurderingen af kommuner og regioners indsats i forhold til jordforurening i børneinstitutioner.

Regionerne har på nuværende tidspunkt registreret 53 børneinstitutioner som V1-kortlagte, mens 214 er V2 kortlagte. Det fremgår af undersøgelsen, at samtlige regioner enten vil have V2- kortlagte eller afkortlagt samtlige V1-kortlagte institutioner senest i 2009.

Der er ikke V2-kortlagte institutioner med risiko for arealanvendelse som børneinstitution, hvor der ikke enten er foretaget en indsats eller planlagt en indsats. Regionerne forventer at være færdige med tiltagene i forhold til den planlagte indsats på de V2-kortlagte institutioner i 2009.

I den tidligere undersøgelse baseret på data fra 2006, havde regionerne registreret 233 kortlagte institutioner. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at den lille stigning i antallet af kortlagte institutioner kan begrundes med, at kortlægning er en løbende proces, hvor der må forventes at ske en ændring af antallet af kortlagte institutioner.

Det fremgår af undersøgelsen, at regionerne ved kortlægningen af jordforurenede grunde, med henvisning til kortlægningsvejledningen, tager udgangspunkt i en kortlægning af de mest forurenede brancher, suppleret med geografiske områder. Regionerne kortlægger således ikke ved en systematisk gennemgang af alle børneinstitutioner. Regionerne har dog rettet et særligt fokus på området, idet alle regionerne enten har udarbejdet en undersøgelsesstrategi og en tidsplan for deres indsats, eller er ved at indsamle data til at udarbejde en indsatsstrategi i forhold til jordforurening i børneinstitutioner. Fælles for strategierne er, at regionernes arbejde i høj grad bygger på samarbejde med kommunerne, hvor kommunerne og regionerne i fællesskab udpeger muligt forurenede grunde. Regionerne foretager herefter den videre indsats. Enkelte regioner fokuserer i deres strategi på at undersøge om diffus forurening har resulteret i forurening over afskæringskriterierne.

Fra den 1. januar 2008 er byzoner som udgangspunkt klassificerede som lettere forurenede områder også kaldet områdeklassificerede områder. Kommunerne oplyser at godt 65 % af børneinstitutionerne er placeret i områdeklassificerede områder eller i øvrigt lettere forurenede områder. Kommunerne har jf. jordforureningslovens § 70 a, en forpligtelse til at rådgive børneinstitutioner placeret på lettere forurenede jord eller placeret i områdeklassificeret område.

57 % af kommunerne har allerede ydet rådgivning og langt de fleste af de resterende 43 % angiver at rådgivningen planlægges igangsat i 2008. Langt de fleste kommuner har således med udgangen af 2008 udført deres rådgivningsforpligtelse. Der er dog 8 kommuner, som har oplyst, at de først vil foretage rådgivning i 2009, 2 kommuner, som ikke har besvaret spørgsmålet og en enkelt kommune som har oplyst, at man ikke har taget stilling til udformningen af rådgivningen endnu.

Forpligtelsen til at foretage jordforureningsundersøgelser og oprydning på børneinstitutioner påhviler regionerne. Kommunerne har således som udgangspunkt ingen forpligtelse til at foretage undersøgelser eller oprydning, men kan jf. jordforureningslovens § 68, stk. 4 vælge at gøre dette.

Af undersøgelsen fremgår at 20 kommuner har foretaget oprensning, fjernelse og afskæring af lettere forurenede jord på alt 112 institutioner.

Det fremgår også af spørgeskemaundersøgelsen, at 54 kommuner har foretaget jordforureningsundersøgelser i form af eksempelvis historiske undersøgelser og/eller kemiske analyser. 49 af disse kommuner har oplyst, at der er foretaget undersøgelser på i alt 1669 institutioner. 796 af disse

institutioner er placeret i København eller på Frederiksberg. Dette svarer til at 33 % af alle institutioner er blevet undersøgt.

43 kommuner har oplyst, at de planlægger at lave undersøgelser og hovedparten forventer at være færdig med denne indsats i løbet af 2008 og 2009.

I alt har 65 kommuner enten foretaget eller planlægger at foretage undersøgelser.

Spørgeskemaundersøgelsen viser også, at der er 276 institutioner, hvor enten regionen eller kommunerne har konstateret jordforurening over afskæringskriteriet.¹ 204 af disse institutioner er placeret i Københavns og Frederiksberg kommune. Københavns og Frederiksberg kommune har oprenset eller fjernet forureningen på samtlige 204 institutioner. På de resterende 72 institutioner er der foretaget 81 foranstaltninger, således at der på 28 institutioner er foretaget oprensning eller fjernelse af jordforureningen, at der på 12 institutioner er foretaget afskæring og på 6 institutioner er foretaget en anden indsats. I 35 tilfælde er kommunen ikke gået ind i sagen, da regionen har stået for indsatsen.

Det kan på baggrund af spørgeskemaundersøgelsen konkluderes, at der foregår et godt samarbejde mellem kommunerne og regionerne, hvor alle regionerne har tilkendegivet overfor kommunerne at, at regionerne vil følge op på problemet, hvis kommunerne ved egne undersøgelser konstaterer jordforurening på børneinstitutioner. Dette skal ses i sammenhæng med, at mange kommuner allerede selv har foretaget og planlægger at foretage undersøgelser af børneinstitutioner.

Det kan endvidere konkluderes, at alle regioner er i gang med en løbende kortlægningsproces, hvor der sker en kortlægning af punktkilder, men at regionerne ikke foretager en systematisk kortlægning af jordforurening i børneinstitutioner.

Det fremgår af rapporten, at der kan være børneinstitutioner, hvor den diffuse jordforurening ligger over afskæringskriteriet eller hvor mulige historiske punktkilder ikke fremgår af de historiske arkiver og at disse institutioner ikke vil blive opfanget af den eksisterende kortlægningsmodel.

På baggrund af data fra tidligere undersøgelser vedrørende diffusforurening, er det Miljøstyrelsen vurdering, at der vil være tale om en mindre statistisk risiko for, at den diffuse forurening ligger over afskæringskriterierne og at dette primært vil være i relation til ældre bykerne. Det forudsætter en systematisk gennemgang af alle børneinstitutioner at opspore sådanne sjældent forekomne forurening, hvilket efter Miljøstyrelsen vurdering vil være forbundet med helt uforholdsmæssigt høje omkostninger.

Miljøstyrelsen finder, at det i denne sammenhæng bør tages i betragtning, at København og Frederiksberg kommune allerede har foretaget en stor indsats på området, ligesom det bør tages i betragtning, at alle regioner har udarbejdet eller er i gang med at udarbejde en strategi specifikt for børneinstitutionsområdet. 2 regioner har i den forbindelse særligt fokus på den diffuse forurening i bykerner. Endelig bør det tages i betragtning, at kommunerne har en rådgivningsforpligtelse i forholdt til lettere forurenede jord på børneinstitutioner i de områdeklassificerede byzoner, og at kommunerne har undersøgt 1669 institutioner.

Endelig har langt de fleste kommuner ved udgangen af 2008 opfyldt deres rådgivningsforpligtelse.

---

¹ Tallet kan ikke sammenlignes direkte med antallet af V2-kortlagte institutioner, da de 276 institutioner der refereres til her, kan være afkortlagte efter der er foretaget oprydning.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at det på baggrund af rapporten kan konkluderes, at ministerens brev til kommunerne og regionerne og fremskyndelsen af undersøgelsen har skabt det ønskede øgede fokus på området.